

УДК 336.7:368

Прокопчук О.Т.,

к.е.н., доцент,

Улянич Ю.В.,

к.е.н., доцент,

Пташник С.А.,

к.е.н., ст. викладач,

Уманський національний університет садівництва

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ АГРАРНОГО СТРАХУВАННЯ

Україна має великий аграрний потенціал, але вітчизняне агрострахування до цього часу не набуло стратегічного значення. Такі послуги надають лише 13 українських страхових компаній (хоча ліцензію на здійснення добровільного страхування аграрної продукції мають 61 компаній) [1], а агрострахуванням охоплено не більше 4% аграрних площ. Сучасний стан розвитку аграрного страхування характеризується незначною кількістю відповідних пропозицій страхових компаній, недовірою до них агровиробників, їх низькою поінформованістю та недостатньою фінансовою самостійністю, нереалізованими завданнями держави щодо стабілізації виробництва й доходів у аграрному секторі.

У 2012 р. було прийнято Закон України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» від 09.02.2012 р. № 4391-VI 477. Відповідно до даного Закону на рис. 1. представлено модель організації системи страхування аграрної продукції з державною підтримкою в Україні з зазначенням відповідних інститутів, задіяних при страхуванні в аграрному секторі національної економіки та сільськогосподарські підприємства з правами та обов'язками (виробництво продукції, уклали договір страхування та не мають простроченої заборгованості та ін.) [2].

Учасниками є державні інститути (ВРУ, КМУ, Мінагрополітики, Національна комісія, яка здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг) та приватні (аграрні підприємства та страхові компанії).

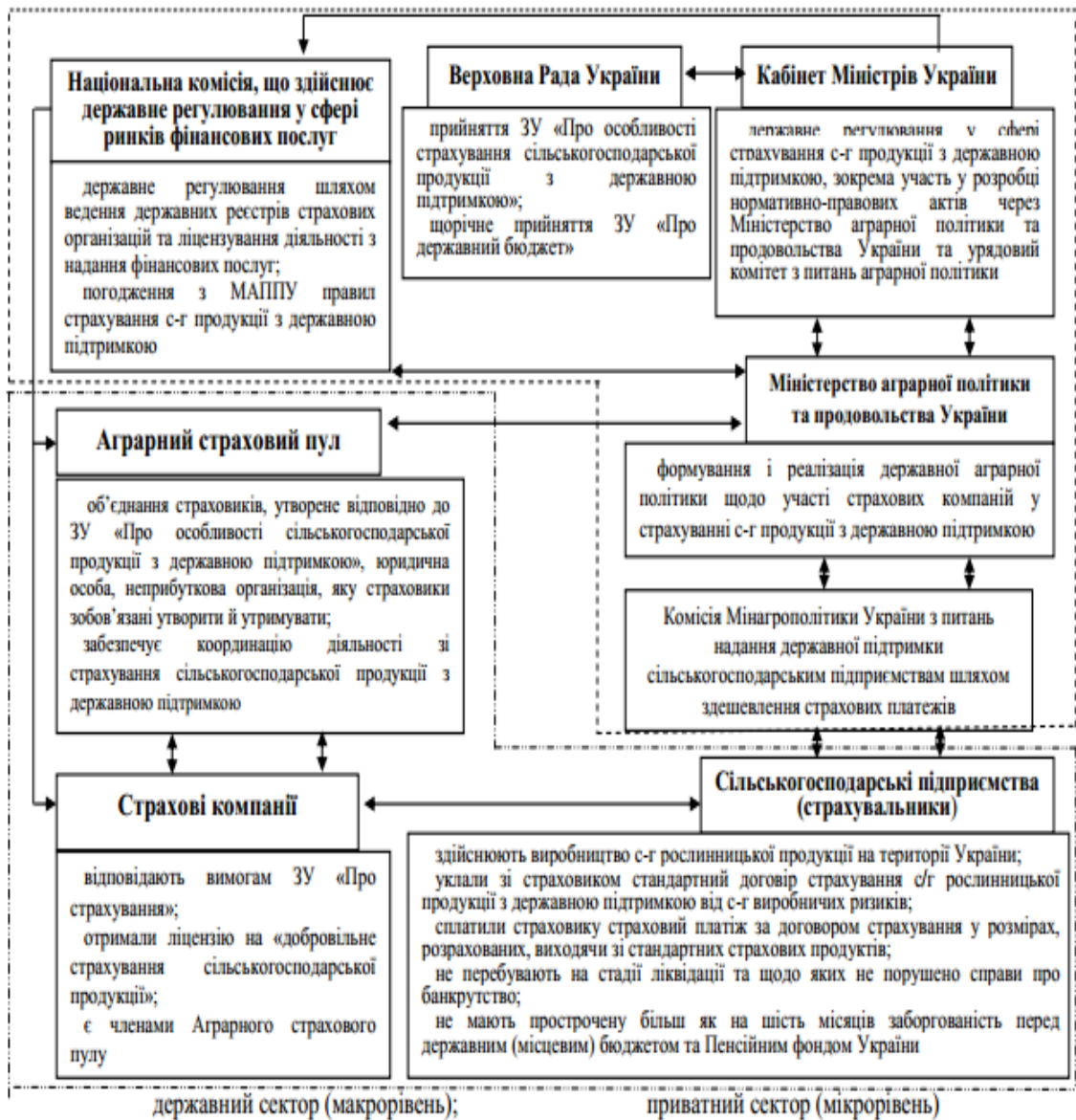

Рис. 1. Модель організації системи страхування аграрної продукції з державною підтримкою в Україні

Серед основних суб'єктів ринку аграрного страхування з державною підтримкою, виділяємо Аграрний страховий пул, створення якого передбачає Закон України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» від 09.02.2012 р. № 4391-VI 477 [2].

Основне завдання Аграрного страхового пулу є координація діяльності з страхування аграрної продукції та державної підтримки. При цьому об'єднання виконує такі функції: участь у розробці стандартних страхових продуктів (розроблено вісім стандартних страхових продуктів з страхування аграрних культур); створення централізованої бази даних з страхування аграрної

продукції; дослідження та аналіз ринку страхування аграрної продукції; контроль за дотриманням умов договорів страхування, врегулювання збитків; забезпечення покриття катастрофічних ризиків тощо.

Подібні страхові пули існують у деяких країнах, і створені вони здебільшого за дорученням уряду. Зокрема, це стосується іспанського «Агросегуро», турецького Тарсі, російського Національного союзу агростраховиків [3]. У світовій практиці успішними бувають лише ті системи субсидованого агрострашування, учасники яких (держава і страховики) постійно координують свої дії. Проте досягти цього можна лише завдяки створенню спеціалізованої структури. Її функції може виконувати або державна установа, або Аграрний страховий пул.

В Україні обрано варіант пулу, який дозволяє приватним страховим компаніям взяти активну участь у розвитку системи аграрного страхування і стати рівноправним партнером Уряду. Перелік страхових компаній, що входили до складу Аграрного страхового пулу [4] наведено у табл. 1

Таблиця 1

Склад Аграрного страхового пулу

2012-2015 рр.	2015-2017 рр.	2018 р.
1. ПрАТ СК «Брокбізнес».	1. ПрАТ СК «Брокбізнес».	1. ПрАТ СК «Брокбізнес».
2. ПрАТ СК «Страхові гарантії».	2. ПрАТ СК «Страхові гарантії».	2. ПрАТ СК «Страхові гарантії».
3. ПрАТ «Українська аграрно-страхова компанія» (УАСК).	3. ПрАТ «Українська аграрно-страхова компанія» (УАСК).	3. ПрАТ «Українська аграрно-страхова компанія» (УАСК).
4. ПрАТ СК «Домінанта».	4. ПрАТ СК «Альфа Страхування».	4. ПрАТ СК «Альфа Страхування»
	5. ТДВ СК «Агрополіс».	

За даними табл. 1 на кінець 2018 р. у складі пулу є лише чотири страхові компанії. Інші страховики, так і не виявили бажання стати його членами, спочатку через складну процедуру вступу, а вже після удосконалення вимог щодо вступу страховиків до об'єднання – через відсутність необхідності та реальної державної підтримки.

Отже, більшість заходів, які мали бути реалізовані в межах цього документа, зокрема, щодо неупередженого функціонування об'єднання й невід'ємності агрострахування у роботі агровиробників, так і залишилися не прийнятими.

Список використаних джерел:

1. Перспективи українського агостраховання. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100006812-perspektivi-ukrayinskogo-agostrakhuvannya> (дата звернення 01.10.2019).

2. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/86-ВР. 06.12.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96> (дата звернення 01.12.2019р.).

3. Самарский В. Аграрный страховой пул Украины планирует в 2013 году активизировать свою работу. Журнал Фориншурер: електрон. видан. 2013. URL: <http://forinsurer.com/public/13/02/26/4582> (дата звернення 1.08.2019р.).

4. Перелік страхових компаній, що входять до Аграрного страхового Пулу протягом 2012-2017 рр. Журнал Фориншурер: електрон. видан. 2018. URL: <http://forinsurer.com> (дата звернення 10.10.2019).

УДК 339

*Решетник С.О.,
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького*

СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЧИННИК ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Особливості сучасних економічних відносин зумовили необхідність пошуку підприємствами інструментів активізації розвитку, які забезпечують їм високий рівень конкурентоспроможності. Одним з таких інструментів вважаються стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємств, адже їх успішне стійке функціонування визначається конкурентною позицією на ринку.